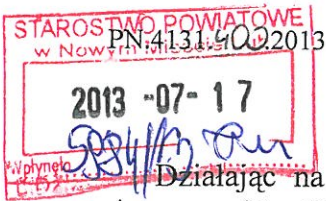

Olsztyn, 15 lipca 2013 r.

WOJEWODA
WARMIŃSKO - MAZURSKI

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Działając na podstawie art. 79 ust 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. 2001, Nr 142, poz. 1592 z późniejszymi zmianami) **stwierdzam nieważność uchwały Nr XL/331/2013** Rady Powiatu w Nowym Mieście Lubawskim z dnia 27 czerwca 2013r. w sprawie ustalenia szczegółowych warunków udzielania pomocy uczniom szkół ponadgimnazjalnych na zmniejszenie skutków finansowych, które ponoszą w związku ze zmianą siedziby szkół na terenie Powiatu Nowomiejskiego, o co najmniej 20 km spowodowaną działaniami Organów Powiatu mającymi na celu wyrównanie szans edukacyjnych tej młodzieży, form i zakresu tej pomocy oraz trybu postępowania w tych sprawach, w części dotyczącej:

- w § 4 ust. 3 Załącznika Nr 1 do uchwały w zakresie sformułowania: „ wg wzoru stanowiącego załącznik nr 3 do niniejszych warunków”,
- Załącznika Nr 1 i Załącznika Nr 2 do szczegółowych warunków udzielania pomocy uczniom na zmniejszenie skutków finansowych (...), będących załącznikiem Nr 1 do uchwały, w zakresie sformułowania: „ Świadomy odpowiedzialności karnej z art. 233 § 1 Kodeksu karnego w przypadku podania nieprawidłowych danych oświadczam, że przedstawione dane są zgodne ze stanem faktycznym” oraz
- Załącznika Nr 3 do szczegółowych warunków udzielania pomocy uczniom na zmniejszenie skutków finansowych (...), będących załącznikiem Nr 1 do uchwały

UZASADNIENIE

Uchwałą, o której mowa we wstępie, powołując się na art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty oraz uchwałą Nr XXXIX/316/2013 Rady Powiatu w Nowym Mieście Lubawskim w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Edukacji oraz Wyrównania Szans Edukacyjnych Dzieci i Młodzieży w Powiecie Nowomiejskim, Rada ustaliła szczegółowe warunki pomocy uczniom na zmniejszenie skutków finansowych, które ponoszą w związku ze zmianą siedziby szkół na terenie Powiatu Nowomiejskiego, o co najmniej 20 km spowodowaną działaniami Organów Powiatu, mającymi na celu wyrównanie szans edukacyjnych tej młodzieży, formy i zakres tej pomocy oraz tryb postępowania w tych sprawach, stanowiące załącznik Nr 1 do uchwały.

Na wstępie należy podkreślić, iż w świetle art. 2 Konstytucji RP Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej. Pochodną zasady demokratycznego państwa prawnego jest art. 7 ustawy zasadniczej, zgodnie z którym organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa. Oznacza to, iż każde działanie organu władzy, w tym także rady powiatu, musi mieć oparcie w obowiązującym prawie. Tak więc tryb przyznawania stypendiów określany przez radę w drodze uchwały musi się mieścić w granicach wyznaczonych przez przepisy prawa i musi być z nimi zgodny. Ponadto w świetle art. 94

Konstytucji RP akty prawa miejscowego podejmowane są w oparciu o wyraźne upoważnienie ustawowe. Jeżeli organ stanowiący wychodzi poza wytyczne zawarte w upoważnieniu bądź działa bez upoważnienia, mamy do czynienia z przekroczeniem kompetencji, co stanowi istotne naruszenie prawa i musi skutkować zastosowaniem środków nadzorczych.

W § 4 ust. 3 Załącznika Nr 1 do uchwały, Rada postanowiła, iż pomoc przekazywana będzie na podstawie zawartej umowy pomiędzy dyrektorem szkoły, a dorosłym uczniem, rodzicem lub opiekunem wg wzoru stanowiącego załącznik Nr 3 do niniejszych warunków.

Stosownie do art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty, w przypadku przyjęcia programów, o których mowa w ust. 1, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży, formy i zakres tej pomocy, w tym stypendia dla uzdolnionych uczniów oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby lub grupy osób uprawnione do pomocy oraz potrzeby edukacyjne na danym obszarze.

Mówiąc o "**szczegółowych warunkach udzielania pomocy**", ustawodawca ma na myśli raczej techniczne aspekty jej udzielania, a więc wskazanie organów i sposobu, w jaki pomoc będzie przydzielana. Nie jest jednak możliwe, aby na tej podstawie rada regulowała, w akcie prawa miejscowego, postanowienia umowy cywilnoprawnej oraz określiła jej wzór. Również w ramach określenia "**formy i zakres pomocy**", które oznaczają m.in. wskazanie, czy pomoc będzie pieniężna, czy też rzeczowa - i w jaki sposób będzie udzielana, nie mieści się upoważnienie Rady do określenia wzoru umowy na podstawie, której będzie przekazywana pomoc uczniom.

Wobec powyższego, w ocenie organu nadzoru wyżej powołany zapis załącznika Nr 1 do uchwały, w części wskazanej w sentencji rozstrzygnięcia oraz treść załącznika Nr 3 do szczegółowych warunków udzielania pomocy uczniom na zmniejszenie skutków finansowych (...), wykracza poza upoważnienie zawarte w powołanym art. 90t ust. 4 ustawy.

W załącznikach Nr 1 i 2 do szczegółowych warunków udzielania pomocy uczniom na zmniejszenie skutków finansowych (...), będących załącznikiem Nr 1 do uchwały, stanowiących odpowiednio wzór wniosku o przyznanie pomocy oraz oświadczenie dotyczące poniesienia skutków finansowych związanych ze zmianą siedziby szkoły, Rada wprowadziła zapis, w którym zobowiązała składającego wniosek oraz oświadczenie do złożenia oświadczenia, iż jest on świadomy odpowiedzialności karnej z art. 233 § 1 Kodeksu karnego w przypadku podania nieprawidłowych danych oraz że przedstawione dane są zgodne ze stanem faktycznym.

W ocenie organu nadzoru wprowadzenie zapisu zarówno we wniosku, jak również w oświadczeniu, o których mowa powyżej, odnoszącego się do odpowiedzialności karnej w przypadku podania nieprawidłowych danych, nie znajduje uzasadnienia w przepisach prawa.

Zgodnie z art. 233 § 1 kodeksu karnego, kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w

postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3. Warunkiem odpowiedzialności jest, aby przyjmujący zeznanie, działając w zakresie swoich uprawnień, uprzedził zeznającego o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie lub odebrał od niego przyrzeczenie (art. 233 § 2). Przepisy § 1-3 oraz 5 stosuje się odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, jeżeli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej (art. 233 § 6).

W świetle art. 233 § 6 kodeksu karnego, przepisy o fałszywych zeznaniach stosuje się odpowiednio do fałszywych oświadczeń złożonych w postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, jeżeli przepis ustawowy dotyczący tego postępowania wyraźnie przewiduje odebranie oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej.

W wyroku z dnia 18 maja 2009 r. sygn. akt IV KK 459/08 Sąd Najwyższy, stwierdził, iż „upoważnienie do uprzedzenia o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, o którym mowa w art. 233 § 6 k.k., musi wynikać z ustawy, na podstawie której prowadzone jest postępowanie, zatem takiego upoważnienia nie może kreować akt rangi podustawowej, jakim jest rozporządzenie ministra”.

Przepisy ustawy o systemie oświaty, odnoszące się określenia szczegółowych warunków udzielania pomocy dzieciom i młodzieży, form i zakresu tej pomocy, nie przewidują możliwości odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej, a zatem Rada Powiatu nie była uprawniona, aby uchwałą wydaną na podstawie art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty, stanowić w tym zakresie w jej treści, czy w załącznikach.

Wprowadzenie we wzorze wniosku o przyznanie pomocy oraz wzorze oświadczenia rygору odpowiedzialności karnej w przypadku podania nieprawidłowych danych jest zatem pozbawione podstaw prawnych.

Należy wskazać, iż co prawda w ustawie o systemie oświaty ustawodawca przewidział składanie oświadczeń pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, dotyczy to jednak konkretnie wskazanych oświadczeń, o których mowa w art. 90n ust. 4 pkt 3 i ust. 5 ustawy. Nie można jednak tego obowiązku stosować rozszerzająco i bez upoważnienia ustawowego wprowadzać do postanowień aktów prawa miejscowego.

Mając powyższe na orzeczono jak na wstępie.

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z powodu jego niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty otrzymania za pośrednictwem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego.

Otrzymują:

Przewodniczący Rady Powiatu Nowomiejskiego
Starosta Nowomiejski

z up. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego

Jan Mastalica
Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski